

СЕКЦІЯ 5. СОЦІОГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

*Бараник Зоя Павлівна,
доктор економічних наук, професор;
Гопкало Богдан Сергійович,
аспірант;
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана*

ЗАВДАННЯ СТАТИСТИКИ ЩОДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СФЕРИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

У роботі було досліджено завдання статистики щодо формування інформаційного забезпечення управління соціального захисту населення України та основні напрями здійснення державою функції соціального захисту. Вивчено ефективність використання статистичних методів збору, систематизації та обробки інформації в процесі забезпечення державою соціальної підтримки незахищених верст населення. Соціальний захист слабшає з кожним роком, навіть ті люди, які мають роботу та житло не відчують себе у цілковитій безпеці.

Розвинена система соціального захисту населення є невід'ємною складовою соціальної політики держави, головною функцією якої є забезпечення високих стандартів рівня і якості життя населення. Існуючі проблеми системи соціального захисту та неефективні дії механізму фінансування соціального захисту населення України вимагають подальшого теоретичного осмислення.

Статтею 46 Конституції України затверджено, що «Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом» [1]. Соціальний захист населення в цілому – це комплекс державних і суспільних соціально-економічних заходів, що затверджені законодавчо та направлені на підтримку матеріального забезпечення незахищених верств населення в разі відсутності або втрати ними джерел доходу або забезпечення матеріальної підтримки певних категорій населення. Соціальний захист забезпечується у формі соціального забезпечення або соціальної допомоги.

Соціальний захист відбувається через форми соціального забезпечення та надання соціальних послуг деяким категоріям населення. До них можна віднести таку допомогу:

- матеріальне забезпечення економічно активного населення шляхом соціального страхування на випадок безробіття і тимчасової непрацездатності;

- пенсійне забезпечення непрацездатного населення, яке має право на пенсію;
- матеріальна підтримка сімей із дітьми;
- соціальна допомога малозабезпеченим громадянам;
- соціальне обслуговування пенсіонерів, інвалідів і самотніх непрацездатних громадян у будинках-інтернатах і територіальних центрах соціального обслуговування, а також самотніх непрацездатних громадян відділеннями соціальної допомоги вдома;
- компенсації та пільги населенню, що потерпіло від техногенних, екологічних і природних катастроф;
- пільги й гарантії для осіб, які мають статус ветерана війни, праці та військової служби;
- підтримка рівня життя в умовах зростання споживчих цін шляхом періодичного підвищення мінімальних розмірів заробітної плати, пенсії, стипендії та грошової допомоги населенню з мінімальними доходами. [5]

Отримати надійну інформацію щодо стану та розвитку соціального захисту населення можливо тільки шляхом застосування статистичного підходу, який дозволяє не тільки об'єктивно та всебічно проаналізувати та оцінити ефективність заходів соціальної політики держави, але і спроможний сформулювати інформаційно-аналітичне забезпечення управління соціальним захистом населення.

За допомогою методології статистичного дослідження соціального захисту населення формується ґрунтовне інформаційно-аналітичне забезпечення щодо:

- чисельності і структури населення, яке потребує соціального захисту;
- діючої системи соціального захисту і рівні охоплення цією системою різних груп населення;
- розмірів виплат різним категоріям населення, охопленого заходами соціального захисту, і відповідність цих виплат соціальним нормативам споживання.

Список використаних джерел

1. Конституція України. Стаття 46. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Москаленко В. В. Сутність соціального захисту та його місце в політиці соціальної держави. *Наукові записки*. 2003.
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>.